

Univerzita Karlova v Praze

Opatření rektora č. 16/2016

- Název:

Zásady programů Progres

- Účinnost:

15. června 2016

Zásady programů Progres

Čl. I

Úvodní ustanovení

Programy Progres jsou v souladu s Dlouhodobým záměrem UK na léta 2016–2020 určeny k institucionální podpoře rozvoje vědy pěstované na UK s využitím finančních prostředků, které stát poskytuje univerzitě jako „institucionální podporu na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace“. Navazují na Programy rozvoje vědních oblastí na UK („PRVOUK“), realizované v letech 2012–2016.

Programy Progres jsou primárním, nesoutěžním nástrojem institucionální podpory vědy na UK. Předpokládá se, že do programů budou zahrnuty všechny hlavní vědní obory, které mají být na UK dále rozvíjeny, a že se na jejich realizaci bude podílet většina akademických a vědeckých pracovníků UK.

Jedním z hlavních cílů programů Progres je podpora komunikace a vzájemné spolupráce fakult a vysokoškolských ústavů UK – v rámci blízké příbuzných vědních oborů i v rámci mezioborového výzkumu. Nástrojem ke zvýšení motivace k této spolupráci jsou finanční bonifikace: náleží fakultám za realizaci společných programů Progres a dále také za mezinárodní spolupráci, případně za realizaci výzkumu unikátního v evropském nebo světovém měřítku.

Čl. II

Program Progres

1. Program Progres (dále jen „Program“) sdružuje akademické, vědecké a další pracovníky UK a studenty doktorských, magisterských a bakalářských studijních programů, kteří se v rámci Programu zabývají jedním vědním oborem v širším smyslu slova nebo mezioborovou problematikou (dále jen „vědní oblast“).
2. Cílem Programu je zlepšení pozice UK v dané vědní oblasti v národním a zejména mezinárodním srovnání; případně také udržení a další rozvinutí vzájemné spolupráce fakult a vysokoškolských ústavů UK, mezinárodní spolupráce, popřípadě unikátního výzkumu v evropském nebo světovém kontextu.
3. Program může být uskutečňován na fakultě, nebo v Ústavu dějin a archivu UK, Centru pro teoretická studia, Centru pro ekonomický výzkum a doktorské studium nebo Centru pro otázky životního prostředí (dále jen „VŠ ústavu“), anebo na více těchto součástech UK společně (dále jen „společný Program“).
4. Problematika stejné nebo obdobné vědní oblasti musí být řešena v rámci jednoho Programu, nebrání-li tomu charakter této vědní oblasti nebo způsob jejího dosavadního uskutečňování na UK. Má-li být problematika stejné nebo obdobné vědní oblasti řešena v rámci více Programů, musí být zaměření těchto Programů zřetelně diferencováno.
5. Program řídí Rada Programu (dále jen „Rada“) v čele s koordinátorem. Rada má nejméně pět a zpravidla nejvíce patnáct členů. Členy Rady mohou být pouze akademičtí nebo vědečtí pracovníci UK, kteří v dané vědní oblasti již prokazatelně dosáhli mezinárodně uznávaných výsledků. Jde-li o společný program, musí být členem Rady alespoň jedna osoba z každé participující fakulty (VŠ ústavu).
6. Koordinátor je akademickým nebo vědeckým pracovníkem s většinovým pracovním úvazkem na UK nebo na společném pracovišti UK a Akademie věd ČR, v. v. i.; jde-li o pracovníka zařazeného na lékařské fakultě, vztahuje se podmínka většinového pracovního úvazku na součet úvazků na UK a v příslušné fakultní nemocnici; úvazek na UK však musí vždy činit nejméně 0,5. Koordinátor Programu nemůže být členem Rady jiného Programu.

7. V působnosti Rady jsou zejména koncepční a koordinační otázky spojené s uskutečňováním Programu a usměrňování hlavních činností při uskutečňování Programu. Koordinátor a Rada jsou oprávněni vyžadovat od osob řešících problematiku v rámci Programu informace a stanoviska, a to jak ústní, tak i písemnou cestou.
8. Rada se schází nejméně dvakrát ročně; rektor a děkan participující fakulty nebo jejich zástupci anebo ředitel participujícího VŠ ústavu se mohou jednání Rady zúčastnit a též vyžadovat od koordinátora nebo Rady Programu informace a stanoviska. Jednání Rady se mohou účastnit také členové odborných komisí (viz čl. III odst. 5).
9. Doba uskutečňování Programu je pět let.

Čl. III Příhláška Programu

1. Koordinátor s jím navrženými členy Rady, o kterých informuje děkany dotčených fakult (ředitele dotčených VŠ ústavů), připraví přihlášku Programu. Příhláška Programu, projednaná vědeckými radami všech fakult (VŠ ústavů) UK, na nichž má být příslušný Program uskutečňován, se předkládá do 20. října 2016 v jedné tištěné verzi odboru pro vědu a výzkum rektorátu UK a zároveň se zasílá v elektronické verzi (formát Word) na e-mailovou adresu progres@ruk.cuni.cz.
2. Součástí přihlášky Programu je
 - a) název Programu,
 - b) vědní oblast dle číselníku IS VaVaI,
 - c) stručná anotace Programu,
 - d) údaje o koordinátorovi,
 - e) údaje o navrhovaných členech Rady,
 - f) orientační údaje o počtech osob zúčastněných na programu a případně též údaje o klíčových osobách, které mají být účastníky Programu,
 - g) určení fakult a VŠ ústavů univerzity, na kterých má být Program uskutečňován,
 - h) popis Programu, včetně návaznosti na dosavadní vědecké výsledky; kritické zhodnocení postavení vědní oblasti na UK v národním a zejména mezinárodním kontextu; návrh klíčových kroků pro zlepšení tohoto postavení v horizontu doby uskutečňování Programu, zdůvodnění a rámcový harmonogram těchto kroků, indikátory tohoto zlepšení¹,
 - i) podklady pro stanovení výše bonifikace mezinárodní spolupráce, nebo bonifikace unikátního výzkumu v evropském či světovém měřítku,
 - j) u společných Programů předpokládaný procentuální podíl finančních prostředků alokovaných jednotlivými participujícími fakultami (VŠ ústavy) v prvním roce uskutečňování Programu a přibližný výhled na další čtyři roky,
 - k) podpis koordinátora,
 - l) podpis děkanů (ředitelů) všech fakult (VŠ ústavů) zúčastněných na Programu².
3. Příhláška se vyplňuje do předepsaného formuláře. Části přihlášky dle odst. 2 písm. a), b) a c) se vyplňují v českém a zároveň v anglickém jazyce, ostatní části přihlášky se zpracovávají v českém jazyce.
4. Společně s přihláškou se předkládá též návrh dohody o uskutečňování Programu v jednom písemném a jednom elektronickém vyhotovení, s náležitostmi dle čl. IV.

¹ Předpokládá se celkový rozsah textu podle čl. III odst. 2 písm. h) v rozmezí cca 10 až 15 stran.

² U společného Programu je možné, aby děkan participující fakulty (ředitel participujícího VŠ ústavu) udělil děkanovi jiné participující fakulty (řediteli jiného participujícího VŠ ústavu) k podpisu plnou moc. Plná moc nemusí být notářsky ověřena.

5. Přihlášky Programů posoudí tři oborově zaměřené odborné komise (dále jen „Komise“). Jejich členy navrhuje prorektor pro vědeckou činnost ve spolupráci s prorektorem pro tvůrčí a ediční činnost a schvaluje je Vědecká rada UK. Členy komisí jmenuje a odvolává rektor.
6. Po posouzení Komisemi projedná přihlášky Programů Vědecká rada UK, a to zejména se zřetelem na kvalitu údajů podle odstavce 2 písm. h), na vědecký profil členů Rady a na přiměřenost počtů podle odstavce 2 písm. f). Daná přihláška se vždy posuzuje samostatně, bez porovnávání s ostatními přihláškami; tímto není dotčeno ustanovení čl. II odst. 6 věty druhé.
7. Nedoporučí-li Vědecká rada UK Program k vyhlášení, je povinna toto své stanovisko podrobně odůvodnit. Rektor následně bez zbytečného odkladu iniciuje jednání mezi všemi dotčenými stranami (zástupci těchto stran) a koordinátorem tak, aby byl Vědecké radě UK předložen nový návrh. V případě opakovaného nedoporučení rozhodne rektor o dalším postupu a informuje o svém rozhodnutí Vědeckou radu UK a Akademický senát UK.
8. Programy vyhlašuje rektor. Přihlášky vyhlášených Programů budou zveřejněny na webu UK.
9. Případný rozpor mezi stanovisky Vědecké Rady UK a vědecké rady fakulty (VŠ ústavu) vždy projedná rektor s děkany příslušných fakult (řediteli příslušných VŠ ústavů) a o výsledku jednání informuje Vědeckou radu UK a Akademický senát UK.

Čl. IV

Dohoda o uskutečňování programu, ekonomické záležitosti

1. Podrobnosti o uskutečňování Programu a hospodaření s přidělenými prostředky jsou upraveny v dohodě o uskutečňování programu (dále jen „Dohoda“). Dohodu podepisují osoby oprávněné podepsat přihlášku Programu a rektor.
2. Koordinátor a děkan fakulty (ředitel VŠ ústavu) jsou odpovědní za dodržení podmínek příslušného Rozhodnutí o poskytnutí institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace vydaného MŠMT. Dále jsou odpovědní za řádné čerpání a hospodárné využívání přidělených prostředků; podrobnosti upravuje Dohoda. Prostředky přidělené na Program lze užít výhradně v souvislosti s uskutečňováním Programu, nejde-li o doplňkové a režijní náklady podle odstavce 5.
3. Dohoda upravuje kompetence koordinátora tak, aby mezi ně vždy patřilo
 - a) navrhování odměn a mimořádných stipendií osobám řešícím Program, a to v souhrnném objemu deseti procent celkových mzdových výdajů hrazených z prostředků přidělených na Program, nestanoví-li se v Dohodě objem vyšší,
 - b) rozhodování o čerpání provozních prostředků nebo podávání návrhů na jejich čerpání, a to v rozsahu stanoveném v Dohodě, a
 - c) navrhování výdajů na pořízení dlouhodobého hmotného nebo nehmotného majetku, a to v rozsahu stanoveném v Dohodě.Neodporuje-li návrh koordinátora podle písmena a) vnitřnímu předpisu univerzity, vnitřnímu předpisu fakulty (VŠ ústavu), opatření rektora ani opatření děkana (ředitele), děkan (ředitel) takovému návrhu vyhoví, není-li tento v rozporu s dobrými mravy.
4. V Dohodě může být též obsažena podrobnější úprava kompetencí mezi koordinátorem a Radou, včetně případné role Rady nebo člena Rady při podávání návrhů podle odstavce 3.
5. Maximální výše doplňkových a režijních nákladů fakulty (VŠ ústavu) je stanovena v Dohodě a nemůže přesáhnout 20 % z běžných prostředků přidělených na uskutečňování Programu³.
6. Průběžnou kontrolu nad vynakládáním finančních prostředků vykonávají fakulty (VŠ ústavu). Evidenci osob zúčastněných na programu a dalších nezbytných údajů vede fakulta (VŠ ústav); podrobnosti o evidování osob řešících Program budou stanoveny samostatným opatřením rektora.

³ Pokud by byl v Rozhodnutí o poskytnutí institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace vydaném MŠMT uveden nižší procentuální limit, platí limit uvedený v tomto Rozhodnutí.

7. V případě změny v údajích podle odstavců 1 až 5 se uzavírá dodatek k Dohodě. Ke schvalování některých změn může rektor děkana (ředitele) zmocnit.

Čl. V

Financování Programu, bonifikace

1. Souhrnná výše prostředků pro Programy je součástí rozpočtu UK na daný kalendářní rok a stanoví se podle pravidel stanovených v Principech rozdělování příspěvků a dotací na Univerzitě Karlově pro daný kalendářní rok (dále jen „Principy“).
2. Ze souhrnné výše prostředků na Programy je každoročně vyčleňována částka ve výši 2 % z celku, která je určena na bonifikace Programů; ostatních 98 % je určeno na samotnou realizaci Programů. Bonifikace Programu je součástí rozpočtu Programu.
3. Fakulty a vysokoškolské ústavy UK mohou získat bonifikaci za:
 - a1) realizaci společných Programů; kritérii, která jsou posuzována, jsou:
 - počet participujících fakult (VŠ ústavů); fakultě (VŠ ústavu) koordinátora náleží zvýšená bonifikace,
 - výše alokovaných finančních prostředků,
 - počet účastníků Programu (z řad akademických a vědeckých pracovníků);
 - a2) realizaci společných Programů; kritérii, která jsou posuzována, jsou:
 - společné publikace,
 - společné grantové projekty,
 - případně další společné vědecko-výzkumné aktivity;
 - b) mezinárodní spolupráci; posuzovanými kritérii jsou:
 - společné publikace,
 - společné grantové projekty,
 - dlouhodobé pobyty akademických a vědeckých pracovníků a studentů doktorských studijních programů, kteří se podílejí na uskutečňování Programu, na zahraničních vědeckých institucích,
 - dlouhodobé pobyty zahraničních vědeckých pracovníků na UK,
 - společné studijní programy,
 - případně jiná spolupráce;
 - c) unikátnost výzkumu v evropském nebo světovém měřítku; o tento typ bonifikace se fakulta (vysokoškolský ústav) může ucházet jen v případě, že nemá možnost získat bonifikaci dle písm. a) a b); unikátnost výzkumu je nutno zdůvodnit.
4. Výše bonifikace je stanovena v případě odst. 3 písm. a1) výpočtem, v případě odst. 3 písm. a2), b) a c) na základě posouzení jednotlivých parametrů Komisemi. Pro první roky realizace Programů se výše bonifikace stanovuje na základě podkladů obsažených v přihlášce Programu dle odst. 3 písm. a1), b) a c). Na základě podkladů dodaných fakultami (VŠ ústavy) v rámci bilanční zprávy předkládané po druhém roce uskutečňování Programu může být výše bonifikace nově stanovena také dle odst. 3 písm. a2). Při nesplnění stanovených kritérií může být i odebrána. Po druhém roce realizace Programů je rovněž možné přistoupit na základě získaných zkušeností k úpravě bonifikačních kritérií.
5. Částka vyčleněná na bonifikace dle odst. 2 se skládá z prostředků určených paušálními částkami a zůstatkové částky. Paušální částky náleží:
 - a) každé koordinující fakultě (VŠ ústavu) ve výši 60 tis. Kč na jeden kalendářní rok pro každý z programů, který koordinuje;
 - b) každé další spolupracující fakultě (VŠ ústavu) ve výši 30 tis. Kč na jeden kalendářní rok pro každý z programů, na kterém se podílí.Zůstatková částka se dělí následujícím způsobem:
 - c) 60 % její výše se vyčleňuje pro výplatu bonifikací dle odst. 3 písm. a1);
 - d) 30 % její výše se vyčleňuje pro výplatu bonifikací dle odst. 3 písm. b);

- e) 10 % její výše se vyčleňuje pro výplatu bonifikací dle odst. 3 písm. c).
- Není-li realizována výplata bonifikací dle některého kritéria podle písm. c), d) nebo e), rozpouští se nevyužitá vyčleněná částka na zbývající kritéria dle jejich vzájemných poměrů.
6. O rozdělení zůstatkové částky rozhodují:
 - a) dle odst. 5 písm. c) vzájemné poměry výše prostředků i počtů osob, které jednotlivé fakulty (VŠ ústavy) určí pro konkrétní program. Zvláštním předpisem může být stanoveno, zda hodnoty prostředků určených koordinující fakultou na konkrétní program, hodnoty prostředků určených spolupracující fakultou na konkrétní program, počet osob určených koordinující fakultou na konkrétní program a počet osob určených spolupracující fakultou na konkrétní program mají pro výpočet bonifikace dle odst. 3 písm. a1) stejné váhy nebo nikoliv a jaký je jejich vzájemný poměr;
 - b) dle odst. 5 písm. d) Komise, které posuzují rozsah a kvalitu zahraniční spolupráce dle odst. 3 písm. b) a rozdělují ji do bodovaných kategorií;
 - c) dle odst. 5 písm. e) Komise, které posuzují, zda kritérium deklarované v odst. 3 písm. c) bylo naplněno či nikoliv.
 7. Rektor každoročně sdělí děkanům fakult (ředitelům VŠ ústavů) předpokládanou celkovou výši finančních prostředků, které mají být dle schválených Principů přiděleny dané fakultě (VŠ ústavu) na realizaci Programů. Děkan fakulty (ředitel VŠ ústavu) spolu s koordinátory Programů uskutečňovaných na fakultě (VŠ ústavu) poté v termínu stanoveném rektorem předloží rektorovi návrh rozdělení prostředků přidělovaných na fakultu (VŠ ústav) na jednotlivé Programy; v případě společného Programu na část tohoto Programu připadající na danou fakultu (VŠ ústav), a to po domluvě s ostatními participujícími fakultami (VŠ ústavy). Návrh musí být schválen akademickým senátem dané fakulty; tento každoroční souhlas může být nahrazen předchozím schválením dlouhodobějších obecných pravidel pro vytváření tohoto návrhu.
 8. Z návrhů podle odstavce 7 se vychází při přípravě návrhu rozpočtu UK.
 9. Výše prostředků pro jednotlivé Programy je součástí rozpočtu UK.
 10. Spolu s návrhem podle odstavce 7 se též předkládá přehled dlouhodobého hmotného nebo nehmotného majetku v hodnotě přesahující hodnotu stanovenou právním předpisem pro veřejnou zakázku malého rozsahu⁴, který by měl být pořízen v daném roce. Pořizování tohoto majetku je celouniverzitně sledováno tak, aby nedocházelo k nežádoucím duplicitám.
 11. V případě vážných nedostatků zjištěných Komisí nebo Vědeckou radou UK může rektor na základě doporučení Vědecké rady UK rozhodnout o omezení, popř. zastavení financování příslušného Programu. O tomto rozhodnutí informuje Vědeckou radu UK a Akademický senát UK.

Čl. VI

Průběžná, bilanční a závěrečná zpráva

1. Průběžná zpráva se předkládá po prvním a třetím roce uskutečňování programu v termínu stanoveném rektorem. Vztahuje se k uplynulému kalendářnímu roku a obsahuje zejména stručný souhrn o realizaci Programu, výčet nejvýznamnějších výsledků, rámcový přehled vynaložených finančních prostředků a případně též aktualizaci údajů podle čl. III odst. 2 písm. f).
2. Bilanční zpráva se předkládá po druhém a po čtvrtém roce uskutečňování Programu v termínu stanoveném rektorem. Vztahuje se k dosavadnímu období uskutečňování Programu a obsahuje zejména souhrn o realizaci Programu a výčet nejvýznamnějších výsledků, a to zvláště se zřetelem k naplňování kroků podle čl. III odst. 2 písm. h). Bilanční zpráva obsahuje také rámcový přehled vynaložených finančních prostředků a případně i aktualizaci údajů podle čl. III

⁴ § 12 odst. 3 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění.

odst. 2 písm. f) a h). Bilanční zpráva předkládaná po druhém roce uskutečňování Programu obsahuje rovněž podklady pro nové stanovení výše bonifikace.

3. Bilanční zprávu posoudí Komise a poté ji projedná Vědecká rada UK, ustanovení čl. III odst. 6 věty druhé platí obdobně. Shledá-li Vědecká rada UK na základě bilanční zprávy předkládané po dvou letech realizace Programu závažné nedostatky v uskutečňování Programu, doporučí rektorovi způsob jejich odstranění nebo zmírnění a rektor věc následně projedná s koordinátorem a děkany příslušných fakult (řediteli příslušných VŠ ústavů).
4. Závěrečná zpráva o Programu se předkládá do šesti měsíců od ukončení uskutečňování Programu.
5. Další podrobnosti o obsahu průběžné, bilanční nebo závěrečné zprávy a o jejich předkládání a projednávání mohou být stanoveny opatřením rektora.

Čl. VII

Společná, přechodná a závěrečná ustanovení

1. Činnosti v souvislosti s Programy a postupy dle tohoto opatření koordinuje prorektor pro tvůrčí a ediční činnost ve spolupráci s prorektorem pro vědeckou činnost a administrativně je zajišťuje odbor pro vědu a výzkum rektorátu univerzity.
2. Případnou změnu ve struktuře Programů nebo změnu fakult (VŠ ústavů), na kterých je Program uskutečňován, jakož i zásadní změny v dalších údajích o Programu projednává Vědecká rada UK; údajem o Programu se rozumí údaje obsažené v přihlášce Programu. Změny v údajích o Programu schvaluje rektor nebo jeho zástupce, a to zpravidla na základě společného návrhu děkana (ředitele) a koordinátora; ke schvalování některých změn může rektor děkana (ředitele) zmocnit.
3. Uvádění dedikace v publikačních výsledcích vytvořených v rámci Programu není povinné; její případné znění je plně v kompetenci jednotlivých fakult (VŠ ústavů). Ve všech publikačních výstupech je však nutné uvádět přesnou afiliaci autorů k UK a ke konkrétní fakultě (VŠ ústavu) dle platného opatření rektora⁵. Progres jako zdroj financování je rovněž nutné uvádět dle platného opatření rektora⁶ u všech výsledků Programu v aplikaci OBD.
4. V návaznosti na projednání bilančních zpráv podle čl. VI odst. 3 předloží rektor Vědecké radě UK a Akademickému senátu UK celkovou zprávu o dosavadním průběhu Programů.
5. Dojde-li během uskutečňování Programů ke změně zákona č. 130/2002 Sb., v platném znění, nebo jiného relevantního právního předpisu mající za následek významnou změnu podmínek pro institucionální podporu rozvoje vědy na UK, předloží rektor v dostatečném předstihu děkanům fakult, ředitelům VŠ ústavů, Vědecké radě UK a Akademickému senátu UK návrh dalšího postupu na UK.
6. Návrh struktury programů na podporu vědy na UK od roku 2017, jehož nedílnou součástí jsou i programy Progres, byl schválen dne 22. ledna 2016 Akademickým senátem UK a dne 28. ledna 2016 Vědeckou radou UK. Návrh tohoto opatření byl projednán dne 18. dubna 2016 a 16. května 2016 v Kolegiu rektora, dne 26. května 2016 ve Vědecké radě UK, dne 30. května 2016 v Rozšířeném kolegiu rektora a dne 3. června 2016 v Akademickém senátu UK.
7. Toto opatření nabývá účinnosti dne 15. června 2016.

V Praze dne 10. června 2016

prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA
rektor UK

⁵ v současnosti OR č. 18/2012

⁶ dtto